

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

28 april 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Luc Martens –

**tot besluit van de op 24 maart 2009 in commissie gehouden gedachtewisseling
met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)
over de ‘Meerjarenanalyse, een achteruit- en vooruitblik op de zorgbehoeften
van personen met een handicap’
en van de op 21 april 2009 in commissie gehouden hoorzitting en gedachtewisseling
met vertegenwoordigers van de gehandicaptensector
over de ‘Meerjarenanalyse, een achteruit- en vooruitblik op de zorgbehoeften
van personen met een handicap’**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gegeven:

- 1° een fundamenteel respect voor de menselijke persoon, ongeacht zijn fysieke, mentale of psychische toestand en het recht op levenskwaliteit voor eenieder;
- 2° de engagementen die werden genomen bij de ondertekening van het Pact van Vilvoorde (2001) en die nu recent werden herbevestigd binnen het Pact 2020;
- 3° de hoge ambities die de huidige Vlaamse Regering formuleerde en herhaalde in de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin én de verwachtingen die hierdoor werden gewekt bij de personen met een handicap en hun bredere omgeving die met hen begaan is;
- 4° de herhaaldelijke discussies in de commissievergaderingen en in de plenaire vergaderingen¹;
- 5° de diverse moties en resoluties²;
- 6° de blijvende onrust door het pijnlijke wachten op aangepaste zorg en ondersteuning van vele

personen met een handicap en hun ouders, van hun verzorgers en begeleiders;

– gehoord:

1° de commentaren en pleidooien van de vertegenwoordigers van de gehandicaptensector naar aanleiding van de jongste ‘Meerjarenanalyse’ van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH);

2° de inzichten en standpunten die door alle politieke partijen in de commissie werden verwoord bij de diverse gedachtewisselingen hierover;

– gelet op:

1° de uitvoering die er tijdens deze legislatuur werd gegeven aan het meerjarenplan 2003-2007 voor het wegwerken van de wachtlijsten in de gehandicaptensector, en meer in het bijzonder de sterke groei van de ondersteuningscapaciteit door de sterke toename van de financiële middelen voor diverse vormen van zorg en ondersteuning aan personen met een handicap (meer plaatsen, meer assistentiebudgetten, meer hulpmiddelen enzovoort), met een bijzondere aandacht voor noodsituaties en voor de meest schrijnende knelpuntdossiers;

2° de lange ‘wachtlijsten’ die er volgens de Centrale Registratie van Zorgvragen voor personen met een handicap toch manifest blijven, onder meer als gevolg van externe (demografische, medische, sociologische, institutionele) en sectoreigen (verfijnen van de zorgvragen, uitbreiding van de definitie van persoon met een handicap, nieuwe ontwikkelingen in de zorg) factoren;

3° de toename van dat structurele tekort dat we de komende jaren nog mogen verwachten doordat het aantal ondersteuningsvragen bij gelijkblijvend beleid omwille van de genoemde factoren sneller zal blijven stijgen dan de natuurlijke uitstroom;

4° de feitelijke personeelsstop die reeds meer dan 25 jaar reglementair wordt aangehouden, het gebruik van een personeelsnorm die niet is afgestemd op het verschillend gewicht van de zorgzwaarte, en de overmatige werkdruk die

¹ *Hand. Vl. Parl.* 2004-05, nr. C116
Hand. Vl. Parl. 2005-06, nr. C220
Hand. Vl. Parl. 2006-07, nr. C30
Hand. Vl. Parl. 2006-07, nr. P33
Hand. Vl. Parl. 2007-08, nr. C5
Hand. Vl. Parl. 2007-08, nr. C172
Hand. Vl. Parl. 2007-08, nr. C196
Hand. Vl. Parl. 2007-08, nr. P32
Hand. Vl. Parl. 2008-09, nr. C57
Hand. Vl. Parl. 2008-09, nr. C124
Hand. Vl. Parl. 2008-09, nr. C175.

² *Parl. St. Vl. Parl.* 2004-05, nr. 209/1
Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 213/1
Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 818/1
Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 819/1
Parl. St. Vl. Parl. 2006-07, nr. 1133/1
Parl. St. Vl. Parl. 2007-08, nr. 1331/1
Parl. St. Vl. Parl. 2007-08, nr. 1332/1
Parl. St. Vl. Parl. 2007-08, nr. 1644/1
Parl. St. Vl. Parl. 2007-08, nr. 1815/1
Parl. St. Vl. Parl. 2008-09, nr. 1951/1
Parl. St. Vl. Parl. 2008-09, nr. 1953/1
Parl. St. Vl. Parl. 2008-09, nr. 2217/1.

bovendien ongelijk over de voorzieningen is gespreid;

- 5° de personen met een handicap die steeds meer gedifferentieerde zorg nodig hebben en ondersteuning vragen die aansluit bij hun persoonlijke context en voorkeur;

– bevestigt:

- 1° zijn gevoeligheid voor de zorgvragen van de personen met een handicap en voor hun roep om uitzicht en perspectief;
- 2° zijn respect voor de moed van de personen met een handicap en van de ouders, familieleden, mantelzorgers en allen die zich inzetten om een aanvaardbaar leven voor de personen met een handicap mogelijk te maken;
- 3° zijn wil om de pijnlijke situaties waarin nog al te veel personen met een handicap zich bevinden als gevolg van het (al te lange) wachten naar bestvermogen te verhelpen;

– vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° op basis van de ‘Meerjarenanalyse’ van het VAPH een masterplan voor 2010-2015 op te stellen en dit te concretiseren in een gedragen actiegericht meerjarenplan, dat ter bespreking wordt voorgelegd aan het Vlaams Parlement met de vaste wil er met ingang van 1 januari 2010 ook uitvoering aan te geven. Een voortgangsrapport zal op geregelde tijdstippen ter bespreking worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement;
- 2° hierbij de definitie van ‘handicap’ die is opgenomen in het oprichtingsdecreet van het VAPH, en die gebaseerd is op de International Classification of Functioning, Disability & Health (ICF) onverkort te hanteren;
- 3° werk te maken van een aangepaste en gecoördineerde regelgeving die afgestemd is op het volume en de aard van de ondersteuning op de maat die de gebruikers vandaag vragen en die voorziet in eenvoudige procedures en een eenvoudig financieringssysteem;
- 4° ten minste de volgende maatregelen in dit meerjarenplan op te nemen en consequent

uit te voeren tegen het einde van de volgende legislatuur:

- a) het structurele tekort in de gehandicaptensector systematisch en versneld afbouwen door vanaf het eerste jaar van de volgende legislatuur de beleidskredieten voor de (semi-)residentiële voorzieningen, het persoonlijkeassistentiebudget (PAB), de individuele materiële bijstand en de multidisciplinaire teams (MDT) globaal substantieel te verhogen, dit is met een bedrag dat niet geringer is dan de budgettaire inspanningen die tijdens de voorbije legislatuur werden geleverd, in functie van een uitbreidingsbeleid dat jaar per jaar wordt doorgezet;
- b) op basis van de principes van vraagsturing werk maken van meer differentiatie in het huidige aanbod mét aandacht voor een naadloze overgang van de ene zorg- en ondersteuningsvorm naar de andere om zo de continuïteit van de ondersteuning te garanderen;
- c) werk maken van de zorgvernieuwing die meer sturingsmogelijkheden en ‘empowerment’ geeft aan de persoon met een handicap in de organisatie van zijn zorg en ondersteuning. Hierbij moet de Vlaamse Regering het experiment rond de persoonsgebonden budgetten (PGB) alle kansen geven door een goede opvolging, evaluatie en bijsturing en door een verankering in uitvoeringsbesluiten in functie van een ruimere toepassing van de PGB’s;
- d) een zorggarantie bieden door waar nodig te voorzien in een overbruggingszorg met prioriteit voor de noden van personen met een handicap van wie de zware ondersteuningsvragen de draagkracht van de onmiddellijke omgeving en van de reguliere zorg overschrijden. Dit betekent opnieuw investeren in de meest dure residentiële plaatsen en de hoogste assistentiebudgetten, maar ook investeren in ambulante handicapspecifieke ondersteuningsvormen die de draagkracht van de omgeving versterken en uitbreiden;
- e) de problemen van de toegenomen werkdruk en de ongelijke spreiding ervan wegwerken

door de personeelsnorm af te stemmen op de zwaarte van de nodige zorg, en door gefaseerd extra bijkomende arbeidsplaatsen te creëren;

- f) in overleg met de gebruikers en hun vertegenwoordigers, de MDT's en de sociale partners van de sector, vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen en een betere samenwerking en integratie met belendende beleidsdomeinen (onderwijs, cultuur, wonen, arbeid, gelijke kansen, mobiliteit enzovoort) doorzetten met het oog op een 'Integraal en operationeel plan Zorgvernieuwing'. Een coördinerend minister moet binnen de Vlaamse Regering uitdrukkelijk de bevoegdheid krijgen om de mogelijkheden tot samenwerking en integratie in kaart te brengen en de realisatie van dit transversaal beleid met inbegrip van de inbreng van de nodige budgetten te kunnen afdwingen;
- g) aan de voorzieningen die voor een gepast ondersteuningsaanbod instaan meer ruimte geven voor het nemen van eigen verantwoordelijkheid en voor een ondernemerschap dat erop gericht is de inefficiënties in de dienstverlening weg te werken;
- h) de werking en organisatie van het VAPH verder optimaliseren in functie van een aangepaste, vlotte en flexibele dienstverlening.

Luc MARTENS
